

تسلط بانکها در تامین مالی بخش خصوصی در سال ۲۰۱۵

بررسی آمارهای مربوط به تامین مالی بخش خصوصی در نقاط مختلف جهان نشان می دهد همچنان بخش مهمی از تامین مالی این بخش، توسط بانکها، صورت می گیرد.

نسبت تامین مالی بخش خصوصی به تولید ناخالص داخلی یکی از متغیرهایی است که حجم تامین مالی این بخش را بر حسب اندازه اقتصادی هر کشوری ارزیابی و سنجش می کند.

در فهرست متغیرهای بانک جهانی دو شاخص در رابطه با تامین مالی بخش خصوصی پیش بینی شده است؛

- نسبت اعتبار داخلی پرداختی به بخش خصوصی به تولید ناخالص داخلی (%)
- نسبت اعتبار داخلی پرداختی به بخش خصوصی توسط بانکها به تولید ناخالص داخلی (%)

مقایسه میانگین ارقام مربوط به دو نسبت مذکور در سطح جهان در سال ۲۰۱۵ نشان می دهد که نسبت کل اعتبارات داخلی پرداختی به بخش خصوصی به تولید ناخالص داخلی حدود ۱۳۷ درصد بوده که ۱۰۰.۸ واحد درصد از آن (یعنی حدود ۷۳٪ کل)، به اعتبارات پرداختی توسط بانکها، تعلق دارد.

همین موضوع در مورد کشورهای عضو سازمان OECD نیز صادق است یعنی در سال ۲۰۱۴ متوسط نسبت اعتبارات داخلی پرداختی به بخش خصوصی توسط بانکها معادل ۱۰۹ درصد تولید ناخالص داخلی این گروه از کشورها بوده که حدود ۷۴٪ از کل اعتبارات پرداختی به بخش خصوصی کشورهای این سازمان را در بر می گیرد.

در کشور آمریکا به دلیل برخورداری از بازار سرمایه توسعه یافته بخش مهم تامین مالی بخش خصوصی از این محل صورت می گیرد و در نتیجه سهم تامین اعتبارات داخلی بخش خصوصی توسط بانکها از کل اعتبارات داخلی پرداختی به بخش خصوصی در سال ۲۰۱۵ حدود ۴۱ درصد را تشکیل می دهد.

وفق آمار بانک جهانی نسبت اعتبارات داخلی پرداختی به بخش خصوصی در ایران در سالهای ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ به ترتیب حدود ۲۳ و ۲۶ درصد تولید ناخالص داخلی ایران بوده و رقمی برای سال ۲۰۱۵ ایران اعلام نشده است. با احتساب رقم تسهیلات پرداختی سیستم بانکی در سال ۱۳۹۴ و برآورد تولید ناخالص داخلی این سال، نسبت مذکور برای ایران حدود ۳۶ درصد برآورد می شود که در مقایسه با ارقام کشورها و مناطق منتخب جهان به ویژه کشورهای خاورمیانه و شمال افریقا و کشورهای با درآمد متوسط بالا، کمتر است.

با توجه به نمودار ارائه شده مشاهده می شود که طی سالهای گذشته نسبت تسهیلات پرداختی توسط بانکها به بخش خصوصی به تولید ناخالص داخلی افزایش یافته و رشد این نسبت در برخی از کشورها و مناطق از جمله کشورهای چین، ترکیه و گروه کشورهای با درآمد متوسط بالا، قابل توجه است. در مقابل رشدهای مذکور بنظر می رسد تفاوت معناداری بین وضعیت تامین مالی بخش خصوصی کشور ایران توسط بانکها با سایر کشورها و مناطق منتخب وجود دارد.

نسبت تامین مالی بخش خصوصی توسط بانکها به GDP (%) کشورهای و مناطق منتخب جهان در سه مقطع زمانی ۱۹۹۰-۲۰۰۰-۲۰۱۵

